

Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców

(stan prawny na dzień 20 kwietnia 2020 r.)

Łomianki, 21 kwietnia 2020 r.

Spis treści

Przedmowa.....	5
Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców – cz. I – zwolnienia z ZUS-u dla przedsiębiorców oraz pożyczka do 5000 złotych	7
1. Uzyskanie zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych płaconych do ZUS za okres składkowy od 1 marca do 31 maja 2020 roku dla przedsiębiorców zatrudniających mniej niż 10 pracowników oraz od 10 do 49 pracowników (art. 31zo).....	7
Do kogo skierowana jest pomoc?	7
Co obejmuje zwolnienie?	7
Obowiązek złożenia wniosku:	8
Miejsce i termin złożenia wniosku:	8
Co należy załączyć?	8
Dodatkowy warunek udzielenia zwolnienia:	8
Termin zwolnienia:	8
2. Uzyskanie zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych płaconych do ZUS za okres składkowy od 1 marca do 31 maja 2020 roku dla osób, które opłacają swoje składki samodzielnie (art. 31zo);	10
Do kogo skierowana jest pomoc?	10
Co obejmuje zwolnienie?	10
Obowiązek złożenia wniosku:	10
Miejsce i termin złożenia wniosku:	10
Co należy załączyć?	10
Dodatkowy warunek udzielenia zwolnienia:	11
Termin zwolnienia:	11
3. Pozyskanie od Starosty środków z Funduszu Pracy na podstawie jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów działalności gospodarczej (art. 15zzd)	13
Kto udziela pożyczki?	13
Dla kogo?	13
Cel:.....	13
Gdzie i kiedy można aplikować?.....	13
Wysokość, oprocentowanie pożyczki i warunki spłaty:	13
Warunki umorzenia pożyczki:.....	13

Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców – cz. II – dofinansowania wynagrodzenia pracowników, świadczenie postojowe i świadczenia dla przedsiębiorcy niezatrudniającego pracowników	15
1. Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz składek na ubezpieczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dla pracowników objętych przestoje ekonomicznym lub obniżonym wymiarem pracy (art. 15g)	15
Do kogo skierowana jest pomoc?	15
Uprawnienia wobec pracowników:	15
Miejsce złożenia wniosku	15
Wysokość dofinansowania:	16
Inne warunki:	17
2. Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz części składek na ubezpieczenia z Funduszu Pracy na podstawie umowy ze Starostą (art. 15zzb)	18
Do kogo skierowana jest pomoc?	18
Wymagany spadek obrotów w ujęciu ilościowym lub wartościowym, aby móc skorzystać z dofinansowania:	18
Wysokość dofinansowania w zależności od spadku obrotów:	18
Miejsce i termin złożenia wniosku:	19
Okres przyznania finansowania i obowiązku zatrudniania pracowników objętych dofinansowaniem	19
Ograniczenie finansowania	19
Wymagane oświadczenia:	19
3. Świadczenie postojowe dla jednoosobowych przedsiębiorców oraz osób będących stronami umów cywilnoprawnych (art. 15zq)	21
Dla kogo przewidziane jest to świadczenie?	21
Wysokość świadczenia:	21
Gdzie i kiedy można aplikować?	22
Oświadczenia dołączone do wniosku złożonego przez zleceniodawcę lub zamawiającego dla zleceniobiorcy potwierdzające:-	23
4. Dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie umowy ze Starostą (art. 15zzc)	24
Do kogo jest skierowane to dofinansowanie?	24
Spadek obrotów w ujęciu ilościowym lub wartościowym kwalifikujący do otrzymania świadczenia:	24
Wysokość dofinansowania w zależności od spadku obrotów:	24
Długość otrzymywania dofinansowania:	24

Obowiązek prowadzenia działalności gospodarczej:	25
Miejsce i termin złożenia wniosku:	25
Oświadczenia składane do wniosku:	25
Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców – cz. III – łączenie pomocy i pozyskiwanie pomocy na przykładach (case study)	26
1. Łączenie świadczeń dostępnych w ramach tarczy antykryzysowej	26
Zwolnienie ze składek ubezpieczeniowej na okres od 1 marca do 31 maja 2020 roku	26
Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników ze środków z funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (wniosek składa się do wojewódzkiego urzędu pracy)	27
Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników z Funduszu Pracy na podstawie umowy zawieranej ze Starostą	28
Dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności dla osoby będącej przedsiębiorcą niezatrudniającym pracowników płacone przez okres do 3 miesięcy (dalej: Dofinansowanie)	28
Dofinansowanie a zwolnienie ze składek dla płatnika zgłaszających do ubezpieczenia mniej niż 10 osób	28
Dofinansowanie a umarzalna pożyczka w wysokości 5000 złotych	29
Dofinansowanie a świadczenie postojowe dla samozatrudnionych	29
2. Pozyskiwanie pomocy – przykłady praktyczne (case studies)	30
2. Pan Rafał jest grafikiem komputerowym prowadzącym działalność gospodarczą. Nie zatrudnia żadnego pracownika.	31
3. Pan Piotr jest ochroniarzem u przedsiębiorcy zajmującego się działalnością ochroniarską specjalizującego się w ochronie imprez masowych i jest zatrudniony na umowę zlecenie. Jego pensja zależna jest od liczby przepracowanych godzin	32
4. Pani Iwona jest fotografem wykonującym swoją pracę na podstawie umowy o dzieło bez stałego zlecenia. Jednocześnie nie jest twórcą i artystą w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczenia społecznego i nie podlega obowiązkowi ubezpieczeniowemu	33
5. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zajmująca się robotami budowlanymi zatrudnia 15 osób	34
Lista przydatnych stron	35

Przedmowa

Szanowni Państwo,

w dniu 1 kwietnia weszły w życie przepisy ustawy z 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, której celem jest wspomaganie przedsiębiorców w związku z epidemią COVID-19 w Polsce. W ostatnim czasie przepisy te zostały znowelizowane po przyjęciu ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

W pierwszej części przedstawiam Państwu możliwości, które oferuje wprowadzone przez ustawodawcę prawo w zakresie

- 1) uzyskania zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych płaconych do ZUS za okres składkowy od 1 marca do 31 maja 2020 roku dla przedsiębiorców zatrudniających mniej niż 10 pracowników (art. 31zo);
- 2) uzyskania zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych płaconych do ZUS za okres składkowy od 1 marca do 31 maja 2020 roku dla opłacających samodzielnie swoje składki (art. 31zo);
- 3) pozyskania od Starosty środków z Funduszu Pracy na podstawie jednorazowej pożyczki na pokrycie działalności gospodarczej w wysokości do 5000 złotych, która może zostać umorzona (art. 15zzd).

W drugiej części przedstawię rozwiązania w zakresie:

- 1) dofinansowania wynagrodzenia pracowników oraz składek na ubezpieczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w przypadku pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem pracy (art. 15g);
- 2) dofinansowania wynagrodzenia pracowników oraz części składek na ubezpieczenia z Funduszu Pracy na podstawie umowy ze Starostą (art. 15zzb);

- 3) świadczenia postojowego dla jednoosobowych przedsiębiorców oraz osób będących stronami umów cywilnoprawnych (art. 15zq);
- 4) dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie umowy ze Starostą (art. 15ztc).

W trzeciej części omawiam:

- 1) możliwość łączenia poszczególnych świadczeń;
- 2) możliwości, jakie daje tarcza na przykładzie;
  - a) osoby zatrudniającej 3 osoby (przykład: Salon Fryzjerski zatrudniający 3 osoby);
  - b) osoby prowadzącej działalność gospodarczą niezatrudniającej pracownika (przykład: grafik komputerowy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą);
  - c) osoby wykonującej umowę zlecenie (ochroniarz wykonujący umowę zlecenie);
  - d) osoby wykonującą umowę o dzieło (fotograf bez tytułu do ubezpieczenia);
  - e) spółki z o.o. zatrudniającej 15 osób (spółka zajmująca się wykonywaniem robót budowlanych).

Zwracam uwagę, że sama ustawa jest jeszcze w wielu fragmentach niejasna – w szczególności w zakresie tego, które świadczenia można łączyć z innymi. Z czasem praktyka oraz wykształcające się orzecznictwo powinno te wątpliwości usunąć – wtedy dokonana zostanie aktualizacja niniejszego opracowania.

Mam nadzieję, że opracowanie okaże się pomocne.

W razie jakichkolwiek pytań proszę o kontakt pod adresem patryk.gorgol@kancelariagorgol.pl. Warto też zajrzeć na koniec opracowania, gdzie znajdują się linki do oficjalnych stron programów, gdzie znajdą Państwo także formularze.

Za złożenie opracowania chciałbym podziękować Tomaszowi Pysiowi.

radca prawny Patryk Gorgol

Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców – cz. I – zwolnienia z ZUS-u dla przedsiębiorców oraz pożyczka do 5000 złotych

1. Uzyskanie zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych płaconych do ZUS za okres składkowy od 1 marca do 31 maja 2020 roku dla przedsiębiorców zatrudniających mniej niż 10 pracowników oraz od 10 do 49 pracowników (art. 31zo)

Do kogo skierowana jest pomoc?

CAŁKOWITE ZWOLNIENIE (tj. 100%)

Z tej pomocy mogą skorzystać płatnicy zgłoszeni jako płatnicy składek

- 1) przed dniem 1 lutego 2020 roku i na dzień 29 lutego 2020 roku
- 2) w okresie od dnia 1 lutego do dnia 29 lutego i na dzień 31 marca 2020 roku,
- 3) w okresie od dnia 1 marca do 31 marca i na dzień 30 kwietnia 2020 roku,

którzy mieli zgłoszonych do ubezpieczenia mniej niż 10 osób.

Nie ma progu przychodowego, ani dochodowego

CZĘŚCIOWE ZWOLNIENIE (tj. 50%)

Z tej pomocy mogą skorzystać płatnicy zgłoszeni jako płatnicy składek

- 1) przed dniem 1 lutego 2020 roku i na dzień 29 lutego 2020 roku
- 2) w okresie od dnia 1 lutego do dnia 29 lutego i na dzień 31 marca 2020 roku,
- 3) w okresie od dnia 1 marca do 31 marca i na dzień 30 kwietnia 2020 roku

którzy mieli zgłoszonych do ubezpieczenia od 10 do 49 osób.

Nie przewidziano progu dochodowego, ani przychodowego.

Przy obliczaniu liczba pracowników nie wlicza się pracowników młodocianych

Co obejmuje zwolnienie?

NIEOPŁACONE (!!!) składki na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń

Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należne za okres 1 marca 2020 r. do 31 maja 2020 r., wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres.

W przypadku przedsiębiorców zatrudniających od 10 do 49 pracowników – 50% łącznej kwoty należności z tytułu składek wykazanych w deklaracji rozliczeniowej złożonej za dany miesiąc

Obowiązek złożenia wniosku:

Tak

Miejsce i termin złożenia wniosku:

Wniosek składa się do Zakładu Ubezpieczenia Społecznego w terminie do 30 czerwca 2020 roku.

Co należy załączyć?

- 1) Imię, nazwisko, nazwę skróconą
- 2) NIP i REGON – jeżeli nie nadano lub nie ma chociaż jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu;
- 3) inne informacje niezbędne do umorzenia składek;
- 4) podpis.

Wniosek można złożyć pisemnie lub [elektronicznie](#).

Dodatkowy warunek udzielenia zwolnienia:

przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 nie później niż do 30 czerwca 2020 roku, chyba że jest się zwolnionym od obowiązku ich wysyłania.

Termin zwolnienia:

ZUS zwalnia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia przesłania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych należnych za ostatni miesiąc wskazany we wniosku o zwolnienie z opłacania składek,

a w przypadku gdy płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania – w terminie nie dłuższym niż 30 dni od terminu, w którym powinna być opłacona składka za ostatni miesiąc wskazany we wniosku o zwolnienie z opłacania składek

UWAGA: jeżeli dokona się zapłaty składek za kwiecień i maj, to nie będzie możliwości uzyskania zwolnienia, ponieważ ustawodawca przewidział zwolnienie tylko dla nieopłaconych składek. W obecnej wersji ustawy wprowadzono wyjątek dla składek za marzec – zwolnienie przysługuje nawet wówczas, kiedy składki za marzec zostały opłacone. Opłacone należności za marzec podlegają zwrotowi na zasadach określonych w art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – na wniosek.

W przypadku osób zatrudnionych na umowę zlecenie, umowę agencyjną, umowę zlecenie oraz inną umowę o wykonywanie usług składki mogą zostać umorzone w wysokości najniższej podstawy wymiaru składek.

2. Uzyskanie zwolnienia ze składek ubezpieczeniowych płaconych do ZUS za okres składkowy od 1 marca do 31 maja 2020 roku dla osób, które opłacają swoje składki samodzielnie (art. 31zo);

Do kogo skierowana jest pomoc?

Z tej pomocy mogą skorzystać osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą, które opłacają składki za siebie – w tym osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą.

Dotyczy osób, które prowadziły działalność gospodarczą przed dniem 1 kwietnia 2020 roku.

Przychód w pierwszym miesiącu, za który składany jest wniosek o zwolnienie (np. za marzec 2020), nie będzie przekraczał 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 roku – tj. 15681 złotych.

Co obejmuje zwolnienie?

NIEOPŁACONE (!!!) składki na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, należne za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres.

Obowiązek złożenia wniosku:

Tak.

Miejsce i termin złożenia wniosku:

Wniosek składa się do Zakładu Ubezpieczenia Społecznego w terminie do dnia 30 czerwca 2020 roku.

Co należy załączyć?

- 1) Imię, nazwisko, nazwę skróconą
- 2) NIP i REGON – jeżeli nie nadano lub nie ma chociaż jednego z nich – numer PESEL

- lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu;
- 3) oświadczenie – złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej – potwierdzający uzyskanie, w pierwszym miesiącu za jaki składany jest wniosek, przychodu nie wyższego niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.;
  - 4) inne informacje niezbędne do umorzenia składek;
  - 5) podpis

Wniosek można złożyć pisemnie lub [elektronicznie](#).

Dodatkowy warunek udzielenia zwolnienia:

przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 nie później niż do 30 czerwca 2020 roku.

Termin zwolnienia:

ZUS zwalnia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia przesłania deklaracji rozliczeniowej lub imiennych raportów miesięcznych należnych za ostatni miesiąc wskazany we wniosku o zwolnienie z opłacania składek

UWAGA: jeżeli dokona się zapłaty składek za marzec, kwiecień i maj, to nie będzie możliwości uzyskania zwolnienia, ponieważ ustawodawca przewidział zwolnienie tylko dla nieopłaconych składek. W obecnej wersji ustawy wprowadzono wyjątek dla składek za marzec – zwolnienie przysługuje nawet wówczas, kiedy składki za marzec zostały opłacone. Opłacone należności za marzec podlegają zwrotowi na zasadach określonych w art. 24 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych – na wniosek.

W przypadku osób wykonujących działalność gospodarczą składki mogą być umorzone w wysokości najniższej podstawy wymiaru składek.

Katalog osób, którym przysługuje zwolnienie:

- 1) osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a;
- 2) twórca i artysta;
- 3) osoba prowadząca działalność w zakresie wolnego zawodu:
  - a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
  - b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólnik spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
- 5) osoba prowadząca publiczną lub niepubliczną szkołę, inną formę wychowania przedszkolnego, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.).

3. Pozyskanie od Starosty środków z Funduszu Pracy na podstawie jednorazowej pożyczki na pokrycie bieżących kosztów działalności gospodarczej (art. 15zzd)

Kto udziela pożyczki?

Starosta.

Wniosek można złożyć za pośrednictwem portalu praca.gov.pl

Dla kogo?

Dla przedsiębiorców posiadających status mikroprzedsiębiorcy, prowadzących działalność gospodarczą przed 1 marca 2020 r.

Cel:

Pokrycie bieżących kosztów działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy

Gdzie i kiedy można aplikować?

Aplikuje się do powiatowego urzędu pracy po ogłoszeniu odpowiedniego naboru przez powiatowego dyrektora urzędu pracy.

Poważną zmianą jest odejście od kryterium zatrudnienia, co powoduje, że wniosek o 5000 złotych pożyczki złożyć może także mikroprzedsiębiorca niezatrudniający pracowników.

Wysokość, oprocentowanie pożyczki i warunki spłaty:

do 5000 złotych, wysokość oprocentowania wynosi 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski (na dziś: stopa redyskonta wynosi: 1,05%), spłata do 12 miesięcy, trzymiesięczna karencja na kapitał i odsetki.

Warunki umorzenia pożyczki:

Pożyczka wraz z odsetkami na wniosek mikroprzedsiębiorcy podlega umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki. We wniosku o umorzenie mikroprzedsiębiorca oświadcza, że prowadził działalność gospodarczą przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców – cz. II – dofinansowania wynagrodzenia pracowników, świadczenie postojowe i świadczenia dla przedsiębiorcy niezatrudniającego pracowników

1. Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz składek na ubezpieczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dla pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem pracy (art. 15g)

Do kogo skierowana jest pomoc?

Przedsiębiorcy zatrudniającego na umowę o pracę, ale także na umowę zlecenie, umowę agencyjną lub na innej wskazanej w ustawie podstawie, jeżeli podlega z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczeń społecznych. Pomoc w tym przypadku rozszerzono także na organizacje pozarządowe.

Wymagany jest spadek obrotów.

Uprawnienia wobec pracowników:

Pracodawca może w przypadku postoju ekonomicznego obniżyć wynagrodzenie nawet o 50%, nie może być ono jednak niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę.

Pracodawca może obniżyć wymiar pracy, nie więcej niż o 20% i łącznie nie można obniżyć do mniej niż 0,5 etatu. Wynagrodzenie zmniejsza się w takim przypadku proporcjonalnie.

Nie stosuje się w takim przypadku przepisów o tzw. wypowiedzeniu zmieniającym.

Miejsce złożenia wniosku

Wniosek składa się do Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Wniosek można złożyć za pośrednictwem portalu praca.gov.pl

Wysokość dofinansowania:

W przypadku wprowadzenia przestoju ekonomicznego – 50% wynagrodzenia, nie więcej niż 50% minimalnego wynagrodzenia (1300 zł) + składki należne od pracodawcy – za każdego pracownika objętego przestojem ekonomicznym.

W przypadku obniżonego wymiaru pracy – 50% wynagrodzenia, nie więcej niż 40% przeciętnego wynagrodzenia za pracę (ok. 1967 złotych) + składki należne od pracodawcy – za każdego pracownika objętego obniżonym wymiarem pracy.

UWAGA: nie dotyczy osób, których wynagrodzenia przekracza trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia – 15681 złotych

Świadczenie płatne jest przez okres do 3 miesięcy od dnia złożenia wniosku.

Przedsiębiorcę obowiązuje zakaz wypowiedzania umów o pracę z przyczyn nie dotyczących pracownika w okresie pobierania świadczenia. W ostatniej nowelizacji usunięto obowiązek zatrudnienia przez odpowiedni czas po okresie pobierania świadczenia.

Wymagany spadek obrotów w ujęciu ilościowym lub wartościowym – należy spełnić przynajmniej jeden z dwóch warunków:

- 1) 15% obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych przypadających po 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy 2019 r. (za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku, gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego)

lub

- 2) 25% - obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego (za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego),

Inne warunki:

- niezaleganie z zapłatą podatków i składek do końca III kwartału 2019 roku
- niespełnianie przesłanek do ogłoszenia upadłości

Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy ustala się w porozumieniu zawartym z odpowiednią reprezentacją pracowników. Kopię porozumienia dołącza się do wniosku.

Przedsiębiorca może otrzymać pomoc z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wyłącznie w przypadku, jeśli nie uzyskał pomocy w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłat na rzecz ochrony miejsc pracy.

Warto ponadto zerknąć do art. 7-16 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy, gdzie wskazano m.in. listę dokumentów, które należy zgromadzić. Nie stosuje się art. 8 ust. 3 pkt 8 (oświadczenie w sprawie de minimis) oraz art. 13 pkt 2 tej ustawy (zakaz wypowiedzania umowy o pracę z przyczyn nie dotyczących pracowników po zakończeniu pobierania świadczenia).

2. Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz części składek na ubezpieczenia z Funduszu Pracy na podstawie umowy ze Starostą (art. 15zzb)

Do kogo skierowana jest pomoc?

Do mikro, małego i średniego przedsiębiorcy zatrudniającego na umowę o pracę, ale także na umowę zlecenie, umowę agencyjną lub na innej wskazanej w ustawie podstawie, jeżeli podlega z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczeń społecznych.

Wymagany spadek obrotów w ujęciu ilościowym lub wartościowym, aby móc skorzystać z dofinansowania:

Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych dwóch kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego – **czyli porównujemy rok do roku.**

Wysokość dofinansowania w zależności od spadku obrotów:

- 1) spadek o co najmniej 30% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę w rozumieniu ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zwanego dalej „minimalnym wynagrodzeniem” (1300 złotych na pracownika), powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy;

- 2) spadek o co najmniej 50% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia (1820 złotych na pracownika), powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy, w odniesieniu do każdego pracownika;
- 3) spadek o co najmniej 80% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia (2340 złotych na pracownika), powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy,

Miejsce i termin złożenia wniosku:

Wniosek składa się do powiatowego urzędu pracy w terminie 14 dni od ogłoszeniu odpowiedniego naboru przez powiatowego dyrektora urzędu pracy. Dofinansowanie przyznaje Starosta.

Okres przyznania finansowania i obowiązku zatrudniania pracowników objętych dofinansowaniem

Przyznanie dofinansowania – na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Istnieje obowiązek zatrudniania pracowników objętych umową przez okres równy czasowi otrzymania dofinansowania (np. 3 miesiące).

Ograniczenie finansowania

Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

Wymagane oświadczenia:

- oświadczenie o wystąpieniu u przedsiębiorcy spadku obrotów gospodarczych

w odpowiedniej wysokości w związku z epidemią;

- oświadczenie o braku przesłanek do ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy;
- oświadczenie o niezaleganiu w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019;
- oświadczenie o posiadaniu statusu mikro, małego albo średniego przedsiębiorcy;
- oświadczenie o zatrudnianiu pracowników objętych wnioskiem;
- oświadczenie o wysokości wynagrodzenia każdego z pracowników objętych wnioskiem i należnych od tego wynagrodzenia składek na ubezpieczenia społeczne;
- oświadczenie o numerze rachunku bankowego albo numerze rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej właściwego dla prowadzonej działalności gospodarczej

oraz odpowiednie oświadczenie o świadomości odpowiedzialności za składanie fałszywych oświadczeń

3. Świadczenie postojowe dla jednoosobowych przedsiębiorców oraz osób będących stronami umów cywilnoprawnych (art. 15zq)

Dla kogo przewidziane jest to świadczenie?

Świadczenie przewidziane jest dla:

- 1) osób wykonujących działalność gospodarczą, które:
  - rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej przed 1 lutego 2020 r. oraz nie zawiesiły prowadzenia tej działalności;
  - **przychód** uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe **był o co najmniej 15% niższy** od przychodu uzyskanego w miesiącu wcześniejszym;
albo
  - zawiesiły prowadzenie działalności po 31 stycznia 2020 r.,
- 2) osób zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej takich jak umowa agencyjna, umowa zlecenie lub inną umowę o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu, umowy o dzieło (umowy cywilnoprawne), jeżeli:
  - umowa została zawarta przed dniem **1 kwietnia 2020**
  - przychód z umowy cywilnoprawnej w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku nie przekroczył **300%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (**15681 złotych**)

Świadczenie przysługuje, jeżeli wyżej wymieniona osoba nie podlega obowiązkowi ubezpieczeń społecznych. Jest jednorazowe.

Świadczenie przysługuje obywatelom polskim, obywatelom państw UE i EFTA, Konfederacji Szwajcarskiej, cudzoziemcom legalnie przebywającym na terytorium RP.

Wysokość świadczenia:

80% minimalnego wynagrodzenia za pracę – 2080 złotych.

Wyjątki:

- w przypadku gdy suma przychodów z umów cywilnoprawnych uzyskana w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie wynosi mniej niż

50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w 2020 r. świadczenie postojowe przysługuje w wysokości sumy wynagrodzeń z tytułu wykonywania tych umów cywilnoprawnych;

- osoba rozliczająca się na karcie podatkowej korzystająca ze zwolnienia z VAT-u – 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę (1300 złotych).

Gdzie i kiedy można aplikować?

Wniosek składa się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w formie pisemnej lub elektronicznej.

Świadczenie przysługuje nie więcej niż trzykrotnie – w ostatniej nowelizacji zmieniono formę świadczenia, gdyż dotychczas było to świadczenie jednorazowe. Świadczenie postojowe może zostać przyznane ponownie, na podstawie oświadczenia osoby uprawnionej, której wypłacono świadczenie postojowe. Wypłata po raz kolejny świadczenia postojowego może zostać dokonana nie wcześniej niż w miesiącu następującym po miesiącu wypłaty świadczenia postojowego. Warunkiem przyznania kolejnego świadczenia postojowego jest wykazanie w oświadczeniu, że sytuacja materialna wykazana we wniosku nie uległa poprawie.

Aplikować można najpóźniej w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia zniesienia stanu epidemii.

Osoba prowadząca działalność gospodarczą składa wniosek samodzielnie.

Za osobę będącą stroną umowy cywilnoprawnej wniosek składa zleceniodawca lub zamawiający.

[Formularz ZUS](#) (proszę kliknąć).

[Wyjaśnienia na stronie ZUS dotyczące świadczenia postojowego.](#)

- Oświadczenia dołączone do wniosku osoby wykonującej działalność gospodarczą;
- potwierdzające przestój w prowadzeniu działalności;
- o uzyskaniu w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie

postojowe przychodu o co najmniej 15% niższego od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc (jeżeli nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej);

- zawierające inne informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia postojowego;

Oświadczenia dołączone do wniosku złożonego przez zleceniodawcę lub zamawiającego dla zleceniobiorcy potwierdzające:-

- niedojście do skutku lub ograniczenie wykonywania umowy cywilnoprawnej z powodu przestoju w prowadzeniu działalności;
- datę zawarcia i wysokość wynagrodzenia z tytułu umowy cywilnoprawnej;
- uzyskanie przez osobę wykonującą umowę cywilnoprawną w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, przychodu nie wyższego niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia;
- otrzymanie oświadczenia od osoby wykonującej umowę cywilnoprawną, że nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu oraz o wysokości uzyskanych przychodów z innych umów cywilnoprawnych;
- kopię umów cywilnoprawnych.

Oświadczenia te składane są pod rygorem odpowiedzialności karnej. Należy do nich dołączyć oświadczenie „jestem świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań”.

Ze świadczenia postojowego nie wykonuje się potrąceń oraz egzekucji.

4. Dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej na podstawie umowy ze Starostą (art. 15ztc)

Do kogo jest skierowane to dofinansowanie?

Dofinansowanie skierowane jest do osoby fizycznej będącej przedsiębiorcą niezatrudniającym pracowników w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Spadek obrotów w ujęciu ilościowym lub wartościowym kwalifikujący do otrzymania świadczenia:

Zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych **2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego**; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego – **czyli porównujemy rok do roku.**

Wysokość dofinansowania w zależności od spadku obrotów:

Co najmniej 30% - 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie (1300 złotych)

Co najmniej 50% - 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie (1820 złotych)

Co najmniej 80% - 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie (2340 złotych)

Długość otrzymywania dofinansowania:

Okres nie dłuższy niż 3 miesiące przypadające od miesiąca złożenia wniosku. Co miesiąc należy składać oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej w okresie pobierania świadczenia wraz z załączonym oświadczeniem o treści „jestem świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań”.

Obowiązek prowadzenia działalności gospodarczej:

Przedsiębiorca musi prowadzić działalność w okresie otrzymywania świadczenia – tj. jeżeli pobierane były świadczenia przez 3 miesiące, to trzeba prowadzić działalność przez te 3 miesiące.

Miejsce i termin złożenia wniosku:

Wniosek należy złożyć do powiatowego urzędu pracy w terminie 14 dni od ogłoszeniu odpowiedniego naboru przez powiatowego dyrektora urzędu pracy. Dofinansowanie przyznaje Starosta.

Wniosek można złożyć za pośrednictwem portalu praca.gov.pl.

Oświadczenia składane do wniosku:

- o wystąpieniu u przedsiębiorcy spadku obrotów gospodarczych w odpowiedniej wysokości w związku z zaistnieniem stanu epidemii COVID-19);
- o braku przesłanek do ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy;
- o niezaleganiu w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.;
- o przeznaczeniu dofinansowania na koszty prowadzenia działalności gospodarczej;
- o numerze rachunku bankowego albo numerze rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej właściwego dla prowadzonej działalności gospodarczej.

Dołączyć do nich należy oświadczenie o treści: „jestem świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań”.

Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty prowadzenia działalności gospodarczej zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych.

Tarcza antykryzysowa dla przedsiębiorców – cz. III – łączenie pomocy i pozyskiwanie pomocy na przykładach (case study)

1. Łączenie świadczeń dostępnych w ramach tarczy antykryzysowej

Jednym z najbardziej interesujących aspektów tzw. tarczy antykryzysowej, szczególnie z punktu widzenia mikro i małego przedsiębiorcy, jest kwestia łączenia pomocy. Czy jeżeli zwolnię się z ZUS-u, to mogę otrzymać świadczenie postojowe lub dofinansowanie od Starosty związane ze spadkiem obrotów? Czy jeżeli złożyłem wniosek do wojewódzkiego urzędu pracy i otrzymałem dofinansowanie do pracowników, to czy z podobnym wnioskiem mogę zwrócić się powiatowego urzędu pracy na podstawie art. 15zzb ustawy?

Chciałbym Państwu napisać, że wszystko jest jasne i nie podlega żadnym wątpliwościom, jednak w kilku przypadkach sposób łączenia lub brak takiej możliwości wykształci praktyka, jeżeli nie dokona tego dopiero orzecznictwo sądowe. Z każdą nowelizacją i z każdym upływającym tygodniem wątpliwości jest jednak coraz mniej.

Pozwolę sobie wskazać wszystkie ograniczenia dotyczące opisywanych w części I i II narzędzi oraz określić, w którym miejscu wykluczać one mogą pozyskanie dofinansowania z innego źródła.

Przy składaniu wniosku należy potwierdzić znajdujące się informacje w odpowiednim urzędzie. Informacje zawarte poniżej nie są oficjalną wykładnią przepisów.

Postaram się aktualizować dokument, gdy poszczególne wątpliwości zostaną już wyjaśnione przez praktykę lub orzecznictwo.

Zwolnienie ze składek ubezpieczeniowej na okres od 1 marca do 31 maja 2020 roku

W przypadku otrzymania takiego zwolnienia z ZUS-u za zatrudnionych pracowników

i otrzymania dofinansowania za wynagrodzenia pracowników, nie będzie można otrzymać dofinansowania w części dotyczącej składek, na które otrzyma się zwolnienie. Oświadczenie w sprawie zamiaru skorzystania ze zwolnienia z ZUS-u jest elementem internetowego wniosku o przyznanie dofinansowania na wynagrodzenia i część składek (zarówno z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, jak i z Funduszu Pracy), dlatego możliwe będzie ich łączenie z zastrzeżeniem, że nie można otrzymać dwa razy środków na ten sam cel.

Jednocześnie żaden z przepisów nie wyklucza równoległego otrzymania zwolnienia z ZUS-u oraz jednorazowego świadczenia postojowego (co od zasady – 2080 złotych) w przypadku spadku przychodu powyżej 15%.. Po [zmianie projektu umowy](#) o dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności przez osobę niezatrudniającą pracowników także możliwe powinno być połączenie zwolnienia z ZUS-u z tym świadczeniem.

Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników ze środków z funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (wniosek składa się do wojewódzkiego urzędu pracy)

W tym przypadku ograniczenie znajduje się w ustawie. Zgodnie z nią pomoc z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych można otrzymać wyłącznie w przypadku, jeśli *nie* uzyskało się pomocy w odniesieniu do tych samych pracowników w zakresie takich samych tytułów wypłat na rzecz ochrony miejsc pracy.

Oznacza to, że finansowania nie można łączyć z dofinansowaniem przyznanym na podstawie art. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną rynku pracy, jeżeli dotyczyły tych samych pracowników i tych samych tytułów (wynagrodzenie, składki).

Zakładając racjonalność ustawodawcy, należy przypuszczać, iż wskazując „wypłaty na rzecz ochrony miejsc pracy” miał na myśli również art. 15z**z**b i dofinansowanie przyznawane ze środków Funduszu Pracy przyznawane na podstawie umowy ze Starostą, jeżeli będzie dotyczyć tych samych pracowników w zakresie tych samych tytułów do wypłat i również z tych narzędzi nie można korzystać równocześnie.

Inaczej będzie ze zwolnieniem z ZUS-u, gdzie nie będzie można uzyskać środków w zakresie, w jakim skorzysta się ze zwolnienia z ZUS-u – odpowiednie oświadczenie w tej sprawie jest elementem wypełnianego internetowo wniosku.

Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników z Funduszu Pracy na podstawie umowy zawieranej ze Starostą

Przedsiębiorca **nie może** otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z **innych** środków publicznych.

Należy zatem uznać, że nie jest możliwe łączenie tego świadczenia z dofinansowaniem z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w zakresie, w jakim otrzymało się już dofinansowanie.

Dofinansowanie kosztów prowadzenia działalności dla osoby będącej przedsiębiorcą niezatrudniającym pracowników płacone przez okres do 3 miesięcy (dalej: Dofinansowanie)

Zgodnie z przepisami ustawy przedsiębiorca **nie** może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty prowadzenia działalności gospodarczej zostały albo zostaną sfinansowane z **innych** środków publicznych.

Dofinansowanie a zwolnienie ze składek dla płatnika zgłaszających do ubezpieczenia mniej niż 10 osób.

Kluczowe pytanie w tym wypadku brzmi, czym są „koszty prowadzenia działalności” w rozumieniu tej ustawy, a konkretniej, czy należy tak traktować zwolnienie z ZUS-u za okres od 1 marca 2020 roku do 31 maja 2020 roku, o którym mowa w art. 31zso.

Po zmianie projektu umowy o Dofinansowanie należy przypuszczać, że możliwe jest połączenie Dofinansowania oraz zwolnienia z ZUS-u. Kwestię tę ostatecznie rozstrzygnie praktyka.

Dofinansowanie a umarzalna pożyczka w wysokości 5000 złotych

Żaden z istniejących przepisów nie wyklucza pozyskiwania obydwu dofinansowań, o ile oczywiście zostaną przeznaczone na „inne” koszty prowadzenia działalności gospodarczej.

Praktyka pokaże, w jaki sposób zostanie to zinterpretowane przez organy przyznające świadczenia.

Dofinansowanie a świadczenie postojowe dla samozatrudnionych

Te dwa narzędzia pomocowe różnią się od siebie kryteriami przyznania.

Dofinansowanie otrzymuje się w przypadku sporego (minimum 30%) spadku obrotów w prowadzonej działalności liczonej rok do roku i warunkiem otrzymania jest prowadzenie działalności, a świadczenie postojowe w przypadku zmniejszenia przychodu (15%) liczonej miesiąc po miesiącu i powstałego przestoju w prowadzeniu działalności (pod pewnymi warunkami świadczenie można otrzymać mając zawieszoną działalność). Teoretycznie istnieje możliwość spełniania tych dwóch warunków w różnych miesiącach.

Żaden przepis wprost nie wyklucza otrzymania jednego i drugiego po spełnieniu ustawowych warunków, jednakże może się okazać, że organy uznają, iż dofinansowanie powinno zostać udzielone w wysokości uwzględniającej otrzymane już świadczenie postojowe lub nawet, że się wykluczają w danym miesiącu. Tutaj ponownie, niestety, trzeba będzie poczekać na praktykę, która udzieli odpowiedzi na pytanie, czy można domagać się np. świadczenia postojowego za kwiecień, a następnie – w przypadku spełnienia warunków – dofinansowania na np. czerwiec, lipiec i sierpień.

2. Pozyskiwanie pomocy – przykłady praktyczne (case studies)

1. Pani Marlena prowadzi salon fryzjerki. Zatrudnia na umowę o pracę 3 pracownice.

Warianty w zależności od spadku obrotów

- 1) Pani Marlena składa wniosek o zwolnienie z ZUS-u za siebie i swoje pracownice. Otrzymuje zwolnienie z ZUS-u, jednakże dostanie tylko zwolnienie za składki, które zostaną wykazane w ZUS-ie. Oznacza to de facto konieczność zatrudnienia i wypłacania wynagrodzenia. Ten wariant powinien zostać zastosowany w przypadku biznesu, w którym spadek obrotów nie kwalifikuje do dofinansowania do wynagrodzeń – w przypadku salonu fryzjerskiego, ze względu na wprowadzone ograniczenia to sytuacja mało prawdopodobna.
- 2) Inny wariant dotyczy sytuacji, gdy okazuje się, że spadek obrotów liczony zgodnie z zasadami dofinansowania z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynosi np. 26%, co kwalifikuje ją do dofinansowania na pracowników objętych przestojem lub obniżonym wymiarem pracy.

W przypadku przestoju ekonomicznego Pani Marlena może zmniejszyć pensję pracownika do wysokości minimalnego wynagrodzenia za każdego pracownika zgłoszonego przez siebie do ZUS-u, otrzymuje 50% wynagrodzenia pracownika, ale nie więcej niż 1300 zł + należne od pracownika składki ubezpieczeniowe. Sama musi sfinansować pozostałe koszty.

W przypadku, gdy salon Pani Marleny będzie działał (np. ograniczenia zostaną zniesione) można zastosować obniżony wymiar pracy. Obniżyć czas pracy do 0,8 etatu, za czym idzie proporcjonalny spadek wynagrodzenia. W takim przypadku Pani Marlena na każdego pracownika może otrzymać do 50% jego wynagrodzenia, ale nie więcej niż ok. 1950 złotych wraz ze składkami ubezpieczeniowymi od pracownika.

Świadczenie można otrzymać na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

To świadczenie można łączyć ze zwolnieniem z ZUS-u, jednakże tylko w odpowiednim zakresie – tj. w takim przypadku Pani Marlena otrzyma jedynie dofinansowanie do

wynagrodzenia.

- 3) Wariant III dotyczy sytuacji, gdy spadek obrotów u Pani Marleny jest bardzo wysoki (powyżej 30%, 50% lub 80%) i Pani Marlena uzyskuje dofinansowanie z Funduszu Pracy na podstawie umowy ze Starostą.

W takim przypadku może otrzymać na każdego pracownika odpowiednio nie więcej 50%, 70% lub 90% minimalnego wynagrodzenia powiększone o składki należne od pracodawcy.

Świadczenie można otrzymać na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

To świadczenie można łączyć ze zwolnieniem z ZUS-u, jednakże tylko w odpowiednim zakresie – tj. w takim przypadku Pani Marlena otrzyma jedynie dofinansowanie do wynagrodzenia.

W każdym z wariantów Pani Marlena może także wnioskować o udzielenie pożyczki w wysokości do 5000 złotych i jeżeli nie zmniejszy zatrudnienia – zostanie ona umorzona.

UWAGA: gdyby się okazało, że Pani Marlena zatrudnia np. Panią Martę na umowę zlecenie, to także może ją objąć powyższymi świadczeniami, a ponadto w pewnych warunkach może się okazać, iż Pani Marta może otrzymać jednorazowe świadczenie postojowe.

2. Pan Rafał jest grafikiem komputerowym prowadzącym działalność gospodarczą. Nie zatrudnia żadnego pracownika.

Warianty:

- Pan Rafał może skorzystać ze zwolnienia z ZUS-u za okres od 1 marca do 31 maja 2020, o ile w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku jego wynagrodzenie nie przekroczyło 300% przeciętnego minimalnego wynagrodzenia (ok. 15600 złotych). Jeżeli Pan Rafał ma przestój w prowadzeniu działalności i spadek przychodów powyżej 15%, to może również uzyskać świadczenie postojowe w wysokości – co do zasady - 2080 złotych.
- Pan Rafał może – w przypadku odpowiedniego spadku obrotów liczonych rok do roku

- złożyć wniosek o dofinansowanie na pokrycie kosztów prowadzenia działalności i otrzymywać przez 3 miesiące świadczenie uzależnione od wysokości spadku obrotów:
- co najmniej 30% - 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę (1300 złotych);
  - co najmniej 50% - 70% minimalnego wynagrodzenia za pracę (1820 złotych);
  - co najmniej 80% - 90% minimalnego wynagrodzenia za pracę (2340 złotych).

Pan Rafał może także pozyskać 5000 złotych w celu pokrycia kosztów działalności gospodarczej (np. licencje, leasing drukarki itd.).

Kontrowersyjne jest – i dopiero praktyka pokaże – czy można połączyć dofinansowanie na pokrycie kosztów działalności gospodarczej z świadczeniem przestojowym (np. kwiecień – świadczenie przestojowe, czerwiec-sierpień – dofinansowanie).

3. Pan Piotr jest ochroniarzem u przedsiębiorcy zajmującego się działalnością ochroniarską specjalizującego się w ochronie imprez masowych i jest zatrudniony na umowę zlecenie. Jego pensja zależna jest od liczby przepracowanych godzin

Przedsiębiorca zatrudniający Pana Piotra niewątpliwie może objąć go, na podstawie ustawy, świadczeniami, których wysokość zależna jest od wysokości spadku jego obrotów – o ile Pan Piotr nie posiada innego tytułu do ubezpieczenia społecznego.

Niezależnie od uzyskanych dofinansowań Pan Piotr – w przypadku wystąpienia przestoju - może ubiegać się o świadczenie postojowe, gdy znajdzie się w trudnej sytuacji ze względu na brak imprez, na których mógłby wypracować swoje godziny pracy. Jeżeli wysokość przychodu przekroczy w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku 1300 złotych – otrzyma 2080 zł jednorazowego świadczenia.

4. Pani Iwona jest fotografem wykonującym swoją pracę na podstawie umowy o dzieło bez stałego zlecenia. Jednocześnie nie jest twórcą i artystą w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczenia społecznego i nie podlega obowiązkowi ubezpieczeniowemu

Wyobraźmy sobie sytuację, że Pani Iwona posiada „stałą” umowę o dzieło i wykonywała dla klienta na podstawie umowy zawartej przed 1 kwietnia 2020 roku miesiąc w miesiąc zdjęcia i otrzymywała wynagrodzenie w wysokości 2500 złotych. Jeżeli na skutek koronawirusa nie mogłaby otrzymać wynagrodzenia za np. marzec lub kwiecień, to przysługuje jej świadczenie postojowe w wysokości 2080 złotych. Warunkiem jest nieposiadanie innego tytułu do ubezpieczeń. Wniosek w tej sprawie składa zamawiający/zleceniodawca. Świadczenie będzie znacznie niższe, jeżeli z umów cywilnoprawnych uzyskała łącznie mniej niż połowę minimalnego wynagrodzenia – wtedy kwota świadczenia postojowego będzie wynosić tyle, ile suma jej wynagrodzenia na wszystkich umowach.

Sytuacja się komplikuje, gdy mamy do czynienia z osobą, która nie ma stałej umowy i swoje dzieło wykonuje „od projektu do projektu”.

W takim przypadku także wniosek składa zamawiający lub jeden z zamawiających (jeżeli było ich kilku). Do wniosku załącza kopię umowy, a także składa – jak w standardowej procedurze - oświadczenie o niedojsciu do skutku lub ograniczenie wykonywania umowy cywilnoprawnej z powodu przestoju w prowadzeniu działalności, a także m.in. oświadczenie Pani Iwony o wysokości przychodów uzyskanych z innych umów cywilnoprawnych. Szczegółowe wymogi określone są w art. 15zs ustawy.

W praktyce problem może się pojawić, jeżeli żaden z zamawiających, o których umowa była podpisana przed 1 kwietnia 2020 roku, nie będzie chciał podpisać takiego wniosku, bo współpraca z nim była jednorazowa i np. pod rygorem odpowiedzialności karnej nie może oświadczyć o niedojsciu umowy do skutku lub o jej ograniczeniu.

Drugi problem może dotyczyć wysokości, bo wniosek o jednorazowy świadczenie postojowe

składany jest np. w kwietniu za marzec. Jeżeli przychody ze wszystkich umów nie przekroczyły 1300 złotych, to przysługuje suma tychże wszystkich wynagrodzeń.

5. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zajmująca się robotami budowlanymi zatrudnia 15 osób

Spółka może uzyskać zwolnienie z ZUS-u w wysokości 50% za składki należne za okres od 1 marca 2020 roku do 31 maja 2020 roku.

Spółka może także wykorzystać – jeżeli spadki obrotów ją do tego kwalifikują – narzędzia wskazane w punkcie 2 oraz 3 opisanych w przykładzie 1. (Salon Fryzjerski Pani Marleny), czyli dofinansowania do wynagrodzeń pracowników.

Lista przydatnych stron

- Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych - <https://psz.praca.gov.pl/dla-pracodawcow-i-przedsiębiorcow/tarcza/dofinansowanie>
- Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców - <https://psz.praca.gov.pl/dla-pracodawcow-i-przedsiębiorcow/tarcza/wynagrodzenia>
- Dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz składek na ubezpieczenia z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dla pracowników objętych przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem pracy - <https://wupwarszawa.praca.gov.pl/-/11935797-ochrona-miejsc-pracy-z-funduszu-gwarantowanych-swiadczen-pracowniczych>
- Pożyczka dla mikroprzedsiębiorców - <https://wuplublin.praca.gov.pl/dla-pracodawcow-i-przedsiębiorcow/tarcza/pozyczka>
- Świadczenie postojowe dla osób prowadzących działalność gospodarczą - <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komorek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/swiadczenie-postojowe-dla-osob-prowadzacych-dzialalnosc-gospodarcza/2551468>
- Świadczenie postojowe dla osób wykonujących umowy cywilnoprawne - <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komorek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/swiadczenie-postojowe-dla-osob-wykonujacych-umowy-cywilnoprawne/2551448>
- Wyjaśnienia na stronie ZUS dotyczące świadczenia postojowego - <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komorek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/swiadczenie-postojowe-dla-osob-prowadzacych-dzialalnosc-gospodarcza/2551468>
- Zwolnienie z obowiązku opłacania składek dla mikroprzedsiębiorców - <https://www.zus.pl/baza-wiedzy/biezace-wyjasnienia-komorek-merytorycznych/firmy/-/publisher/details/1/zwolnienie-z-obowiazku-oplacenianaleznosci-z-tytulu-skladek-zamarec-maj-2020-r /2551396>
- Portal za pośrednictwem którego można złożyć wnioski z tzw. tarczy antykryzysowej – <http://praca.gov.pl>